

til at bestride Fakta. Ingen, der har mindste Kendskab til de herhenhørende Forhold, er i mindste Tvivl om, at de 22 Kr. var den virkelig betalte Pris. Naar det endelig gøres gældende, at Omsætningen af Rug i de Dage var meget lille, er dette neppe rigtigt. Jeg havde ikke anmodet Købmændene om at opgive mig, hvor store Partier de havde købt, og jeg mener for øvrigt ogsaa, at det er et underordnet Spørgsmaal. Hovedsagen maatte være, hvad der var *betalt* for det, der var omsat. En af Købmændene, en Grosserer, havde imidlertid uden Foranledning opgivet, hvad han havde købt i tre Dage fra Præstø Amt, og det var et Parti paa 300 Tdr., hvilket dog ikke er noget helt lille Kvantum.

Naar Generaldirektøren dernæst siger, at en „langt bedre Rettesnor til Udfindelsen af Prisen paa dansk Rug, naar denne kom frem paa normal Vis, havde man derimod i de Priser, hvortil fremmed — amerikansk — Rug i Tiden forud for Prisens Fastsættelse bevislig var købt. Saadanne forelaa for Kommissionen i ret betydeligt Omfang; Staten havde købt Rug og med alle paaløbne-Omkostninger betalt den med 18,95 Kr. pr. Tønde og havde endda betalt mindre for senere indkøbt Rug“, — ja, da synes jeg, det er en højst mærkelig Slutning. Generaldirektøren fastsætter Prisen paa dansk Rug den 23. December forrige Aar paa Grundlag af den Pris, der var betalt for amerikansk Rug i første Halvdel af September. Hvis Generaldirektør Koefoed saa samtidig kunde skaffe Landmændene Majs og andre Foderstoffer til den Pris, hvortil de noteredes paa det Tidspunkt, saa lod det sig høre. Men at fastsætte en Pris paa det Korn, som man fratager Landmændene, paa Grundlag af en lav udenlandsk Pris 3—4 Maaneder tilbage, medens Landmændene skal betale en høj Dagspris i Danmark for det Korn, de skal købe til Erstatning, det forekommer mig at være ganske absurd. Vilde man endelig fastsætte Prisen paa Grundlag af Prisen paa udenlandsk Rug, maatte man selvfølgelig vælge den Pris, som den paa Vurderingsdagen kunde købes til, og det var 25 Kr., en Pris, der laa langt udover de 21 Kr., jeg foreslog.

Flertallet i Vurderingskommissionen fastsatte, som bekendt, Prisen paa den eksproprierede Rug til 18 Kr. 50 Øre pr. 100 kg à 118 Pund hollandsk, og naar Flertallet i Indstillingen giver det Udseende af, at det var efter indgaaende Undersøgelse, f. Eks. paa Grundlag af Produk-

tionsprisen, saa er dette rent hen i Vejret. Der blev ikke nævnt saa meget som et eneste Tal for Produktionsprisen paa Rug. Jeg spurgte om, hvad man da anslog Produktionsprisen til, men fik intet Svar. Til saadanne indgaaende Undersøgelser var der overhovedet ikke Tid i de Timer, hvori Kommissionen førte sine Forhandlinger. Men havde man foretaget en saadan indgaaende Undersøgelse, bl. a. af Produktionsprisen, vilde man være kommet til det Resultat, at Produktionsprisen i Aar i Virkeligheden er dobbelt saa høj som i et normalt Aar. Thi Produktionsprisen maa selvfølgelig ansættes i Forhold til Avlen, og naar Avlen, Foldudbyttet, i Aar for Rugens Vedkommende er nede omkring det halve af, hvad den plejer at være — i mange vestjydske Egne, hvor der særlig avles Rug, er den endogsaa langt under det halve —, maa Produktionsprisen selvfølgelig paavirkes heraf, da maa Produktionsprisen omvendt stige til det dobbelte. Nej, den Pris af 18 Kr. 50 Øre er, som det blev udtalt i et senere Møde, som Prisreguleringskommissionen havde med Møllere og Bagere, grebet helt ud af Luften. Den fremkom paa den Maade, at en sagde 18 Kr., medens en anden sagde 20 Kr., og saa mødtes man ved 19 Kr. pr. 120 Pund Rug, hvilket svarer til 18 Kr. 50 Øre for de 118 Pund hollandsk. Generaldirektøren var, som Formand for Kommissionen, medvirkende til at bringe dette Resultat i Stand. I det hele havde jeg det Indtryk, at Generaldirektør Koefoed under denne Forhandling endnu følte sig som Forligsmand, en Stilling, hvori han er blevet anerkendt af alle og har fejret mange Triumfer. Eet er det imidlertid, om man kan tilvejebringe Forlig mellem Arbejder og Arbejdsgiver derved, at den ene lægger $\frac{1}{2}$ Øre til, og den anden slaar $\frac{1}{2}$ Øre af i sine Krav om Time-lønnen — herved krænktes der ingen Lov. Men Forholdet bliver et andet, naar man med Magt fratager en Mand hans Ejendom, i dette Tilfælde Rugen, naar man staar overfor Grundlovens og Lovens Bud om, at der i saa Fald skal ydes fuld Erstatning, og saa dog dikterer en Pris, der ligger langt under den, hvortil vedkommende kan afhænde Varen hos en hvilken som helst Købmand. Thi da krænktes man Loven, da begaar man en Vilkaarlighed, og det var Grunden til, at jeg i Kommissionen straks erklærede: Det nytter ikke at forsøge at overtale mig; her er intet at prutte om, intet at gaa paa Akkord eller Forlig om. For mig er det et Princip-